

Van: Rekenkamercommissie Alblasserdam
Aan: Auditcommissie
Datum: 8 juni 2013
Betreft: Opzet onderzoek samenwerking Raad-Drechtraad

Inleiding

Tijdens de auditcommissie van 21 mei 2013 is gesproken over mogelijke onderzoeksonderwerpen voor de Rekenkamercommissie in 2013.

In het verslag is hierover opgenomen: “De auditcommissie heeft voor het onderzoek dat in 2013 gehouden zal worden de voorkeur voor een onderzoek over de relatie tussen de *Drechtraad en de gemeenteraad*. Onderscheidend aan dit onderzoek moet de blik vanuit de lokale raad zijn. De auditcommissie wil graag dat het onderzoek ook ingaat op wat de *formele regels* zijn en hoe het *in de praktijk* werkt en op hoe wordt omgegaan met *verantwoording*. De auditcommissie wil graag dat in het onderzoek op *één of meerdere casussen* wordt ingegaan.” (cursiveringen toegevoegd).

De rekenkamercommissie wil graag op dit verzoek ingaan. Tijdens de auditcommissie van 11 juni staat onderstaande korte notitie op de agenda. Als de auditcommissie akkoord is met de hoofdlijnen, zal de rekenkamercommissie een gedetailleerder plan uitwerken, dat zo snel mogelijk met de auditcommissie zal worden besproken.

Drechtraad en gemeenteraad

In 2009 heeft de rekenkamer Dordrecht onderzoek laten uitvoeren naar de GRD (*Sturen met de burenen*). De rekenkamer wilde toen onder meer achterhalen in welke mate de verschillende gemeenteraden sturing kunnen geven aan de beleidsvorming en -uitvoering in Drechtstedenverband. Uit het onderzoek kwam naar voren dat raadsleden direct (omdat zij ook Drechttraadslid zijn) of indirect (via collega-raadsleden, de regiofractie, of het college) invloed kunnen uitoefenen.

Onderbelicht in dat onderzoek is hoe de gemeenteraden in de praktijk sturing (kunnen) geven.

In de afgelopen maanden zijn de voorzitters van de rekenkamercommissies van de Drechtstedengemeenten bij elkaar gekomen om te bekijken of ze een gezamenlijk onderzoek zouden kunnen doen. Bij alle commissies leefde dezelfde vraag: hoe werkt de samenwerking raad-Drechtraad in de praktijk?

Op 11 juni 2013 spreken de voorzitters elkaar opnieuw. Dan wordt besproken hoe concreet een volgende stap op dit onderwerp zou kunnen zijn.

Opzet, bestaan en werking

In een onderzoek naar de samenwerking Drechtraad/gemeenteraad Alblasserdam zou onder meer het bestuursarrangement (c.q. het besturingsmodel) kunnen worden beschreven. Hieruit zal naar voren komen in hoeverre de raadsleden met de oprichting van de GRD op grotere afstand van een aantal uitvoerende diensten zijn komen te staan. Daarnaast kan worden geïnventariseerd welke bevoegdheden de raad heeft gedelegeerd naar de GRD. Daarbij staan de volgende vragen centraal:

- welke verantwoordingsinformatie is nodig en beschikbaar?
- welke sturingsmogelijkheden hebben raadsleden?
- Waar houdt de bevoegdheid van de raad op (t.o.v. de Drechtraad)?

- In hoeverre wordt (kan) door de raadsleden van de verschillende turingsmogelijkheden gebruik gemaakt (worden)?

Een belangrijk deel van het onderzoek bestaat uit gesprekken met raadsleden van Alblisserdam. Daarnaast kan voor dit onderdeel de samenwerking worden gezocht met het OCD. Dit bureau kan met een enquête inventariseren hoe de ervaringen van de verschillende raadsleden van de gemeenten binnen de Drechtsteden zijn.

Ook zou kunnen worden onderzocht of de raadsleden via het college (dat een afgevaardigde heeft in het Drechtstedenbestuur) invloed trachten uit te oefenen op het beleid (in dit geval zou naast de Drechtstraad ook het Drechtstedenbestuur onderwerp van onderzoek zijn).

Casusonderzoek

De samenwerking Drechtstraad/raad is in abstracto te onderzoeken, maar komt pas tot leven als concrete verbeterpunten kunnen worden gevonden bij actuele casus.

In de auditcommissie van 21 mei zijn ICT, proeftuinen en Noordoevers genoemd als onderwerpen die voor Alblisserdam interessant zijn.

Planning

Het onderzoek zal in de maanden september, oktober en november plaats vinden.

Publicatie is ruim voor de gemeenteraadsverkiezingen (bij voorkeur half december).

Haalbaarheid

De haalbaarheid van het onderzoek is afhankelijk van de mate waarin andere rekenkamercommissies van Drechtstedengemeenten mee willen doen. Alleen dan is het mogelijk om met het beperkte budget van de rekenkamercommissie Alblisserdam in een onderzoek Drechtstraad en raad en naast elkaar te zetten: de voor het in kaart brengen van de GRD benodigde onderzoeksinspanningen kunnen dan namelijk worden verdeeld over de deelnemende commissies.

Ongeveer tegelijkertijd met de bespreking in de auditcommissie spreken de voorzitters van de rekenkamercommissies met elkaar. Op basis van eerdere gesprekken zijn verwachtingen hoog gespannen: in elk geval Dordrecht, Zwijndrecht en Hendrik Ido Ambacht hebben laten doorschemeren belangstelling te hebben.

Om het onderzoek zowel in doorlooptijd als in totale onderzoeksinspanning haalbaar te houden, kunnen niet meer dan twee casus worden onderzocht. Idealiter zijn dat voor alle deelnemende rekenkamercommissie dezelfde casus.

Bespreekpunten

1. Gaat de auditcommissie akkoord met de hierboven beschreven hoofdlijnen?
2. Welke twee casus verdienen de voorkeur van de auditcommissie?